

25/03/2025

Danskernes holdning til udfasning af gas i danske hjem

13

Tænketaiken | Brundtland

Danskernes holdning til udfasning af gas

Efter Ruslands invasion af Ukraine fremsatte den danske regering ”Klimaftalen for grøn strøm og varme” - en målsætning om at udfase gasfyr i danske hjem i 2035 for at gøre Danmark og Europa mindre afhængig af gasimport fra Rusland. Klimaminister Lars Aagaard har dog for nylig åbnet for at bevare gasdistributionssystemet til boligopvarmning med henvisning til, at den fossile gas på sigt kan erstattes af biogas. Dette har udløst kritik fra en række borgmestre den 18. marts 2025, som mener, at udmeldingen skaber usikkerhed om deres fremtidige varmeplanlægning. De påpeger blandt andet, at det i mange områder ikke er økonomisk bæredygtigt at opretholde både et fjernvarmenet og et gasnet, hvilket gør det nødvendigt at træffe et valg.

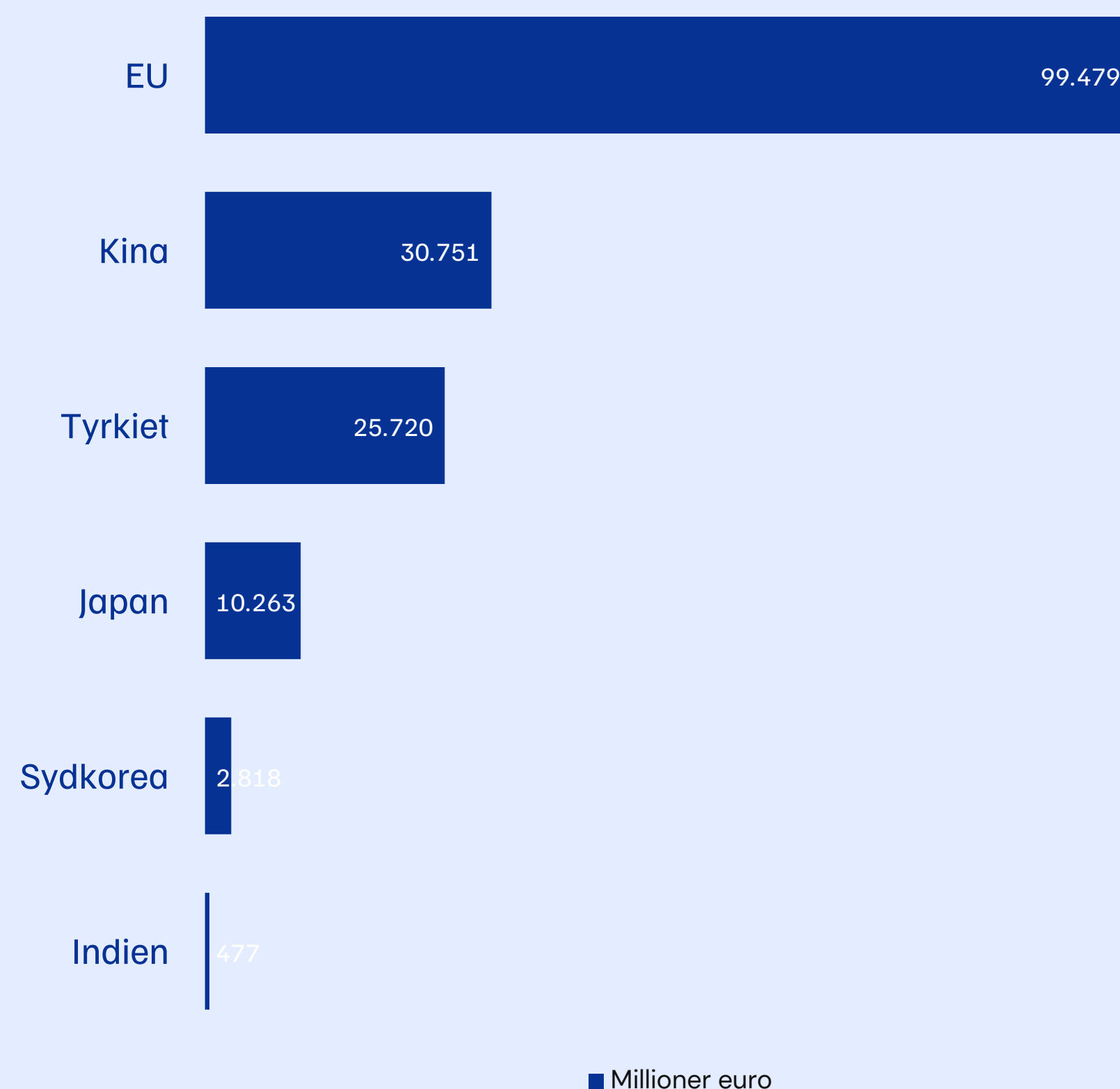
En udfasning af gas i danske hjem vil bringe os tættere på vores klimamål og på Europas sikkerhedspolitiske målsætninger. Omvendt vil det involvere tiltag, der på nogen områder begrænser det individuelle valg af opvarmningsform.

Vi har derfor spurgt et repræsentativt udsnit af danskerne om, hvad deres holdning til udfasningen af gasfyr til opvarmning af danske hjem er, samt hvorvidt danskerne mener det er acceptabelt at begrænse borgernes individuelle valg af varmeforsyning til fordel for kollektiv planlægning.

Hovedindsigter fra vores nye repræsentative spørgeskema:

- 60 pct. af danskerne er lidt eller helt enig i målsætningen om at udfase gasfyr til opvarmning af danske hjem. Det er kun 17%, som er lidt eller stærkt uenig.
- 77 pct. Af danskerne er enige i, at det er acceptabelt at begrænse borgernes individuelle valg af varmeforsyning, hvis det gør os mindre afhængige af energiimport uden for EU. Kun ca. hver 6. dansker er uenig.
- Generelt bakker over tre ud af fire danskere op om kollektiv varmeplanlægning på bekostning af det individuel valg, hvis det gavner samfundet ift. klima, styrker energi uafhængighed og/eller muliggør billigere kollektive løsninger såsom fjernvarme.

Import af russisk gas fra begyndelsen af den russiske invasion af Ukraine den 24. februar 2022 til den 10. marts 2025.

Kilde: Tænketaanken Brundtland pba. Russia Fossil Tracker.

EU er den største importør af russisk gas

Siden Ruslands invasion af Ukraine den 24. februar 2022 har EU været den største importør af russisk gas. Selvom EU har sænket forbruget af russisk gas, udgør det stadigvæk 13 % af EU's gasforbrug.

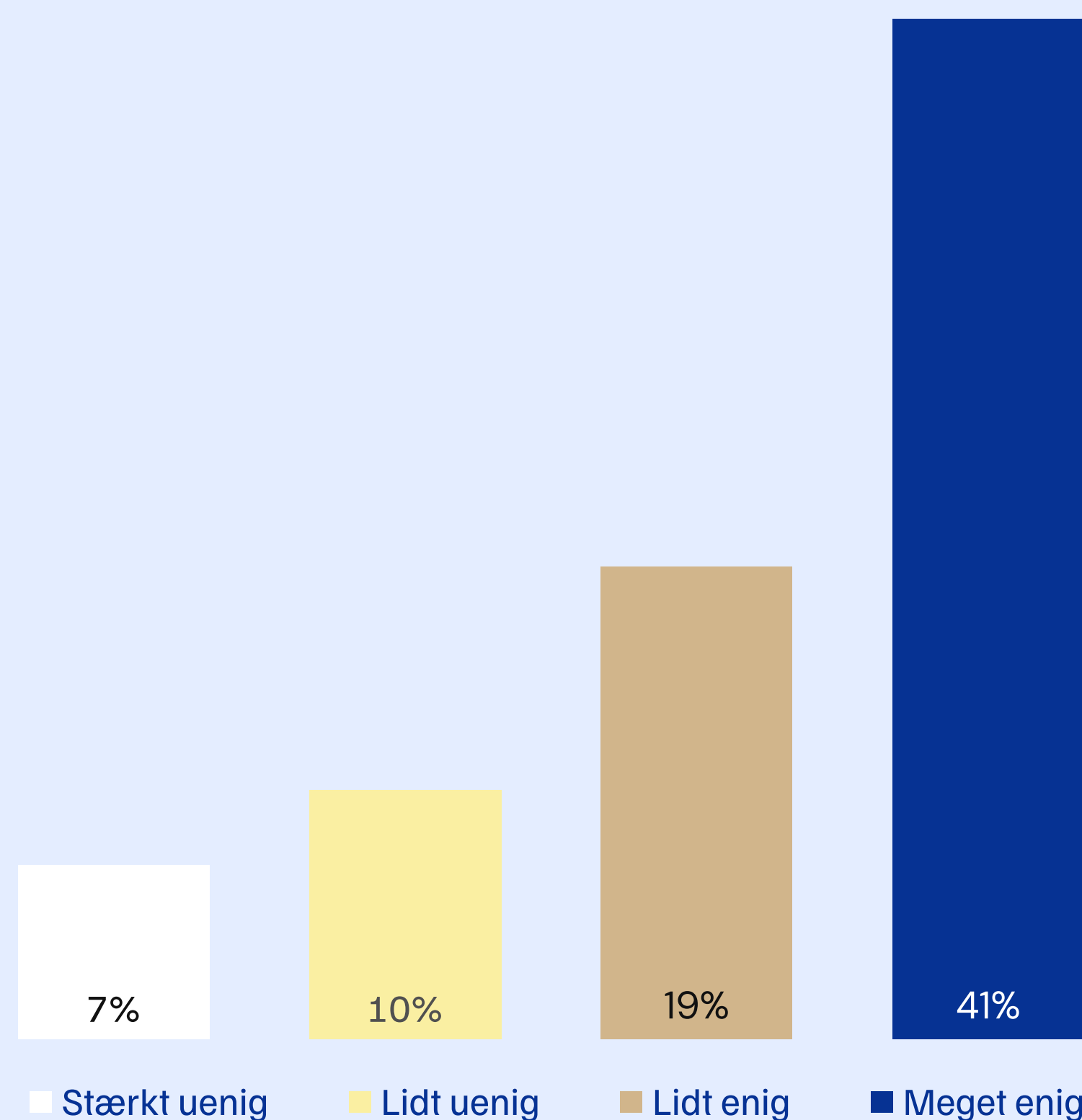
Danmark er forbundet til resten af det europæiske gasmarked i vores markedsstruktur og infrastruktur. Det danske gasforbrug er derfor med til at øge Europas samlede gasforbrug, og derigennem bidrager Danmark også til Europas fortsatte import af gas fra Rusland.

I mellemtiden er USA blevet Europas tredjestørste leverandør af gas, hvilket også udgør en risiko, da protektionistiske tiltag hurtigt kan få prisen på LNG fra USA til at stige og ramme de europæiske husholdninger og virksomheder.

Europas gasafhængighed er derfor fortsat udfordring for vores sikkerhedspolitiske målsætninger.

Stor opbakning til udfasning af gas

I hvilken grad er du enig i den politiske målsætning om at gasfyr skal udfases i danske hjem inden 2035?

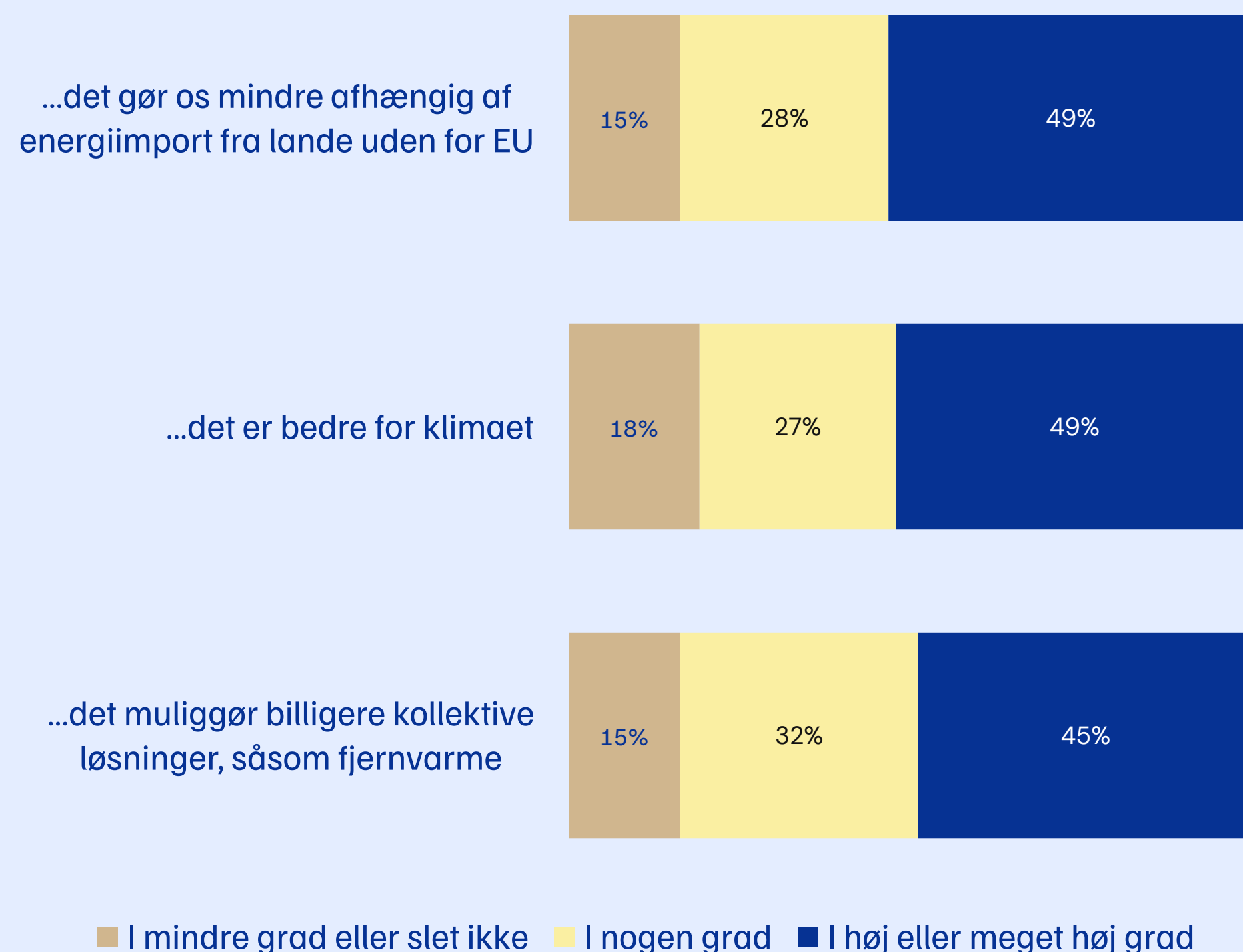
n = 1.031

For at undersøge opbakningen til regeringens målsætning, har vi spurgt danskerne om følgende: "Efter Ruslands invasion af Ukraine lavede man en politisk målsætning om, at man ikke længere skal kunne opvarme danske hjem med gasfyr i 2035 for at undgå bruge gas, der produceres af Rusland. I hvilken grad er du enig i målsætningen om at gasfyr skal udfases i danske hjem inden 2035?"

60% af respondenterne erklærede sig meget eller lidt enig, mens kun 17% erklærede sig stærkt eller lidt uenig. 23% var hverken enig eller uenig.

Overordnet set er der derfor stor opbakning til Regeringens målsætning om at udfase gas i danske hjem.

Hvor enig er du i følgende udsagn om danskernes valg af opvarmningsform:
“Det er acceptabelt at begrænse borgeres individuelle valg af varmforsyning, hvis...”

n = 1.031

Opbakning til kollektiv varmeplanlægning

En udfasning af gas til opvarmning af danske hjem vil både fremme vores klimamål og sikkerhedspolitiske målsætninger. Men det vil samtidig involvere tiltag, der begrænser individets valg.

Vi har spurgt danskerne ind til afvejningen mellem hensynet til det individuelle valg og en kollektiv planlægning med målet om at blive mere uafhængighed af energiimport fra Rusland og andre lande uden for EU. Vores undersøgelse viser, at mange danskere (49 %) i høj grad eller meget høj grad mener, at det er acceptabelt at begrænse borgernes individuelle valg af varmforsyning, hvis det gør os mindre afhængig af energiimport fra lande uden for EU. Dertil er mere end hver 4. dansker i nogen grad enig i at det er acceptabelt. Kun omkring hver 6. respondent mener i mindre grad eller slet ikke at det er acceptabelt.

Danskerne viser generelt stor opbakning til kollektiv varmeplanlægning, hvis der er større samfundsmæssige hensyn ift. sikkerhedspolitik og den grønne omstilling eller billigere løsninger - også selvom det begrænser individets valg af varmforsyning.

Undersøgelsen peger dermed på, at der kan være stor opbakning til forslag såsom en tidsbegrænset genindførelse af tilslutningspligten til fjernvarme og/eller fastsættelse af en dato, hvor gasnettet til husopvarmning lukker.

Metode

Tænk tanken Brundtland har foretaget en analyse af danskernes bekymringer og holdninger til udfasningen af gasfyr i 2035 og deres holdning til at begrænse det individuelle valg af opvarmningsform. Analysen er gennemført i samarbejde med Voxmeter på et repræsentativt udsnit af danskerne. I alt har 1.031 danskere over 18 år gennemført undersøgelsen.

Dataindsamlingen er gennemført som en webbaseret spørgeskemaundersøgelse i perioden den 14. februar 2025 til 18. februar 2025. Datasættet er vægtet efter køn, alder og religion ift. tal fra Danmarks Statistik.

Tænk tanken Brundtland skal krediteres ved brug af tal fra denne undersøgelse.